

our conditions only with the initiative and active and daily participation of the regional state administration and local self-government bodies. This is a feature of the stage of transformation we are living through. economy, in which only with the presence of a serious administrative resource it is possible to design the creation of a regional innovation system and purposefully implement this project. No market forces in similar situations can cope with such tasks and will not even set them. In this part, we have the biggest problem: the lack of well-chosen long-term regional development goals and an innovative strategy and program for its implementation based on these goals.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДПРИЄМСТВ ДО РИНКУ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

Є. Ю. ГНАТЧЕНКО, канд. екон. наук, доц.

Харківський національний університет

міського господарства імені О. М. Бекетова

Розвиток ринку та доступ стартапів до нього відіграють ключову роль в інноваційному підприємстві, оскільки ринкові можливості значною мірою визначають умови, які призводять до успіху чи невдачі бізнесу. Конкуренція може сприяти інноваціям, надаючи компаніям стимул бути більш ефективними і, таким чином, підвищувати свої шанси на успіх. На додаток, сприяння в отриманні доступу до внутрішніх і зовнішніх ринків може полегшити залучення іноземних технологій і розвитку науково-технічної інформації, а також сприяти розширенню фірм на ринку. У той же час конкуренція не завжди приносить користь інноваціям: якщо вона не дозволяє інноваторам відшкодувати витрати на свої інвестиції в інновації, рівень цих інвестицій знизиться. Ринки технологій також відіграють вирішальну роль в інноваційному бізнесі, оскільки вони дозволяють компаніям отримати доступ до технологій, які можуть бути занадто трудомісткими, занадто дорогими або навіть неможливими для внутрішньої розробки.

Ринки технологій можна охарактеризувати як місця, де продавець технологій (сторона пропозиції) зустрічається з покупцем технологій (сторона попиту). Ринки технологій можна охарактеризувати за кількома параметрами, зокрема:

метою, яка може полягати в розповсюдженні існуючих технологій або у виробництві чи спільному виробництві нових технологій (наприклад, на основі двосторонніх контрактів).

типом технологічних операцій. Технологічні транзакції можуть приймати різні форми, від чистого ліцензування чи продажу чітко визначеної інтелектуальної власності до складних угод про співпрацю, які можуть включати розробку технології або її реалізацію «з нуля».

суб'єктами, якими можуть бути підприємства, фізичні особи, університети, державні органи та ринкові посередники (наприклад, технологічні брокери).

Державна політика може допомогти розвитку ринку та посприяти доступу до нього інноваційним підприємствам шляхом розвитку наступних компонентів:

1) конкурентне середовище:

- оцінка прямого та опосередкованого впливу законодавчих положень, норм і загальної політики на конкуренцію;

- дозвільні процедури, які надають права підприємствам отримувати дохід від своїх інновацій через відповідну систему прав інтелектуальної власності;

- вдосконалення основ конкурентної політики через антимонопольну політику;

2) доступ на зовнішні та внутрішні ринки через:

- надання цільових програм підтримки інноваційним підприємствам;

- полегшення доступу інноваційних компаній до інформації про зовнішні ринки та відповідне навчання;

- зниження тарифних і нетарифних бар'єрів для надання вітчизняним фірмам легшого доступу до зовнішніх ринків;

- надання стимулів для залучення НДДКР та інновацій іноземних фірм (наприклад, запровадження податкових пільг, пропозиція субсидій для покриття різних витрат на створення центрів НДДКР);

- заохочення поширення знань (наприклад, заохочення спільної розробки технологій із залученням іноземних філій і місцевих фірм).

3) державні закупівлі:

- розвиток компетенції експертів у державному управлінні для розробки та моніторингу закупівель, орієнтованих на інновації;

- оцінка впливу державних закупівель на інновації.

4) ринки технологій:

- підвищення обізнаності компаній про стратегічні можливості, які пропонують ринки технологій;

- підтримка механізмів торгівлі, які сприяють врівноваженню між пропозицією та попитом на технології (наприклад, ринки ліцензування, університетські центри передових технологій, патентування);

- прозорість інформації про ринки технологій (наприклад, оприлюднення ліцензійних угод);

- встановлення стандартів і прозорих методів оцінки патентів;

- забезпечення рівного доступу до системи інтелектуальної власності, уникнення дискримінації (наприклад, встановлюючи надто високі збори або накладаючи дуже дорогі витрати на право користування);

- заохочення комерціалізації інтелектуальної власності (наприклад, через більші винагороди дослідникам);

- забезпечення існування відповідних умов для підтримки конкурентних і добре структурованих ринків технологій.

У контексті інноваційного підприємництва державна політика, зокрема, може впливати на державні закупівлі інноваційної діяльності шляхом зменшення бар'єрів, які заважають інноваційним підприємцям отримати доступ до державних закупівель (наприклад, зменшення розміру контрактів, спрощення процедур кваліфікації для участі в тендері).

Ринки технологій можуть мати вищу корисність для невеликих інноваційних компаній, оскільки вони мають менше внутрішніх можливостей для власних технологічних розробок і тому повинні більше покладатися на зовнішні зв'язки. Крім того, їм може бракувати здатності розробляти та комерціалізувати продукти, які ґрунтуються на їхніх технологіях. У цьому контексті ринки технологій надають компаніям спосіб заробляти гроші, продаючи свої технології іншим фірмам, які вже мають наявні додаткові активи (бренд, мережу збуту, виробничі потужності). Таким чином, ринки технологій можуть заохочувати розвиток інноваційних підприємців, які спеціалізуються на виробництві технологій, дозволяючи впроваджувати технології іншим особам, крім винахідників, і дозволяючи компаніям зосередитися на тому, що вони вміють найкраще.